

Sygn. akt III KK 550/19

POSTANOWIENIE

Dnia 27 listopada 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wiesław Koziellewicz

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 27 listopada 2019 r.,

sprawy **L. B.**

skazanego z art. 155 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego
od wyroku Sądu Okręgowego w S.

z dnia 25 kwietnia 2019 r., sygn. akt VI Ka (...)

zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w L.

z dnia 23 sierpnia 2018 r., sygn. akt II K (...)

**oddala kasację jako oczywiście bezzasadną, a kosztami
sądowymi postępowania kasacyjnego obciąża skazanego.**

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego L. B. w kasacji złożonej od wyroku Sądu Okręgowego w S. z dnia 25 kwietnia 2019 r., III KK (...), zarzucił:

1. naruszenie przepisu prawa materialnego - tj. przepisu art. 155 k.k., poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, wyrażające się w zaniechaniu dokonania prawidłowej i wszechstronnej kontroli odwoławczej i nieodniesieniu się do istotnej części zarzutu apelacji obrońcy oraz uznaniu i zaakceptowaniu przez Sąd *ad quem* stanowiska Sądu pierwszej instancji, iż zachowanie oskarżonego L. B. w zakresie przypisanego mu czynu, wypełniało znamiona występkę z art. 220 § 1 k.k. w zw. z art. 155 k.k., poprzez przyjęcie przez Sądy obu instancji winy nieumyślnej oskarżonego w zakresie spowodowania skutku w postaci śmierci pokrzywdzonego, a to w wyniku ustalenia, iż pomiędzy każdym z

poszczególnych zaniedbań oraz naruszeń wskazanych w opisie czynu przypisanego oskarżonemu zachodzi bezpośredni związek przyczynowo - skutkowy ze skutkiem w postaci nieumyślnego spowodowania śmierci pokrzywdzonego, podczas gdy na istnienie takiego bezpośredniego oraz adekwatnego związku przyczynowo - skutkowego nie wskazują: ani opinia biegłego sądowego P. S. (*k. 535-619 akt sprawy. która jedynie wylicza te naruszenia, bez wskazania precyzyjnego związku w odniesieniu do każdego z nich*), ani uzasadnienie wyroku Sądu pierwszej instancji, jak również (*pomimo. iż do tego odwoływał się zarzut apelacyjny obrony*) uzasadnienie zaskarżonego wyroku;

2. rażące naruszenie prawa procesowego, tj. przepisu art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., a to poprzez niepełne rozpoznanie zarzutów apelacyjnych, w zakresie zarzutu sformułowanego w pkt II.1 alt. 2 części wstępnej apelacji (zbliżonego w swej treści do okoliczności wskazanych w pkt II.1 powyżej), a dotyczącego:

- dowolnej oceny dowodu w postaci opinii biegłego sądowego P. S. (*k. 535-619 akt sprawy*) oraz czynienia w oparciu o ten dowód ustaleń odnoszących się do sprawstwa oskarżonego L. B. (*zarówno w zakresie czynu z art. 220 § 1 k.k., jak i z art. 155 k.k.*), w szczególności w sytuacji, w której biegły ten nie wskazuje precyzyjnie na to, które z naruszeń i niedopełnień obowiązków z zakresu bhp., wskazanych w treści opinii, charakteryzowało się istnieniem bezpośredniego i adekwatnego związku przyczynowo - skutkowego ze skutkiem w postaci śmierci pokrzywdzonego, co uniemożliwia możliwość jednoznacznego przypisania poszczególnym współoskarżonym odpowiedzialności za zaistnienie skutku z art. 155 k.k.;

3) obrazę przepisu prawa materialnego – tj. przepisu art. 46 § 1 k.k., poprzez jego częściowe niewłaściwe zastosowanie, wyrażające się w orzeczeniu od oskarżonego na rzecz oskarżycielek posiłkowych zadośćuczynienia za doznaną krzywdę „wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienia od dnia 23 sierpnia 2018 roku do dnia zapłaty” (tak w pkt. 4 sentencji wyroku Sądu pierwszej instancji, zaaprobowanego i utrzymanego w mocy przez Sąd ad quem), podczas gdy zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą środki

kompensacyjne, nałożone na podstawie przepisu art. 46 § 1 k.k., ograniczone są jedynie do rozmiaru rzeczywistej szkody lub krzywdy bezpośrednio spowodowanej przestępstwem i nie obejmują swym zakresem jakichkolwiek elementów szkody lub krzywdy, wynikających z następstw popełnionego czynu – w tym wypadku odsetek za opóźnienie.

Prokurator Rejonowy w L. w pisemnej odpowiedzi na kasację z dnia 20 września 2019 r., wniósł o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej.

W związku z tą kasacją Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Rację ma Prokurator Rejonowy w L., gdy wnosi o oddalenie kasacji obrońcy skazanego L. B. jako oczywiście bezzasadnej.

W piśmiennictwie i orzecznictwie podkreśla się, że z punktu widzenia kontroli odwoławczej istotne jest rozróżnienie pierwotnych źródeł uchybienia i ich następstw. Obraza prawa materialnego ma miejsce wtedy, gdy stan faktyczny został w orzeczeniu prawidłowo ustalony, a nie zastosowano do niego właściwego przepisu. W konsekwencji nie można zasadnie formułować zarzutu obrazy prawa materialnego, jeżeli wada orzeczenia jest wynikiem błędnych ustaleń faktycznych przyjętych za jego podstawę, poczynionych na przykład na skutek obrazy przepisów postępowania karnego.

W przedstawionej sytuacji Sąd Najwyższy na wstępie ocenił zarzuty obrazy prawa procesowego, gdyż tylko ewentualne stwierdzenie, iż zgodnie z przepisami procedury karnej prawidłowo ustalono stan faktyczny w sprawie, dopiero umożliwia ocenę zasadności zarzutu obrazy prawa materialnego.

Bezpodstawny jest zarzut obrazy art. 457 § 3 k.p.k., a w konsekwencji art. 433 § 2 k.p.k. Wbrew wywodom kasacji Sąd Okręgowy w S. rozważył wszystkie zarzuty i wnioski zawarte w apelacji obrońcy. Następnie w pisemnym uzasadnieniu wyroku wskazał powody zmiany zaskarżonego wyroku jedynie w zakresie wymiaru kary a utrzymał w mocy rozstrzygnięcie w zakresie ustalenia, że naruszenie przez L. B. wymienionych w przypisanym mu pkt. 1 czynie wymogów z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy, powodujące narażenie Ł. W. na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo ciężkiego uszczerbku na zdrowiu, wynikało z niezachowania wymaganej w zaistniałych okolicznościach ostrożności, czego skutek w postaci gwałtownego zgonu pokrzywdzonego oskarżony ten mógł

przewidzieć.

Nie jest również zasadny zarzut rażącego naruszenia art. 155 k.k. Nie ulega bowiem wątpliwości, na co słusznie zwraca uwagę prokurator w pisemnej odpowiedzi na kasację, że w tym zakresie kasacja jest w istocie powieleniem wcześniejszej apelacji obrońcy, z tą różnicą, że w apelacji zarzut ten przybrał postać zarzutu, obrazy prawa procesowego, zaś w kasacji rażącego naruszenia prawa materialnego. Sąd Najwyższy w pełni akceptując prezentowaną w pisemnej odpowiedzi prokuratora na kasację ocenę tego zarzutu, nie widzi potrzeby jej przytaczania w uzasadnieniu niniejszego postanowienia.

Jako oczywiście bezzasadny jawi się również zarzut obrazy art. 46 § 1 k.k. Wbrew stanowisku skarżącego Sąd Okręgowy w S. prawidłowo orzekł zadośćuczynienie za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 23 sierpnia 2018 roku do dnia zapłaty. Sąd Najwyższy w niniejszym składzie stoi na stanowisku, że środki kompensacyjne, nałożone na podstawie przepisu art. 46 § 1 k.k., nie są ograniczone jedynie do rozmiaru rzeczywistej szkody lub krzywdy, wynikających z popełnionego czynu ale mogą obejmować też swym zakresem te, które stanowią następstwa popełnionego czynu, dotyczy to również odsetek za opóźnienie. Nie ulega wątpliwości, że redakcja przepisu art. 46 § 1 k.k. nakazuje stosowanie wprost przepisów prawa cywilnego. Z tychże natomiast wynika, że orzekając o obowiązku naprawienia szkody, sąd nie jest automatycznie zobligowany do zasądzenia odsetek od dnia wyrządzenia szkody. Kwestia ta winna zostać oceniona w realiach konkretnej sprawy (por. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 5 września 2018 r., sygn. akt II AKa 211/18, LEX nr 2566281).

Skoro sąd rozpoznający sprawę karną zobowiązany jest do stosowania przepisów prawa cywilnego wprost, to za zasadne należy uznać posiłkowanie się orzecznictwem cywilnym w zakresie stosowania odpowiednich norm prawa cywilnego. I tak, zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym w wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 6 września 2013 r., sygn. I ACa (...), [www. \(...\).gov.pl](http://www.sadap.gov.pl): „W sytuacji gdy ustalenie wysokości należnego powodowi odszkodowania nastąpiło po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, w tym na podstawie dowodu z opinii biegłego, a tym samym wysokość odszkodowania ustalona została według cen z daty wyrokowania (art. 363 § 2 k.c. w zw. z art. 316 § 1 k.p.c.), to odsetki

zasądzić należało od dnia wydania wyroku.”.

W niniejszej sprawie wysokość zadośćuczynienia została określona, po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, w orzeczeniu Sądu Rejonowego w L. z dnia 23 sierpnia 2018 r., sygn. akt II K (...), i Sąd ten był w pełni uprawniony do zasądzenia odsetek od dnia wydania wyroku.

Kierując się powyższym, Sąd Najwyższy z mocy art. 535 § 3 k.p.k. orzekł jak w postanowieniu.